

Fagmodulkursus 2 - Filosofihistorie 1600-1900

Om kurset

uddannelse	Fagmodul i Filosofi og Videnskabsteori
Aktivitetstype	fagmodulkursus
Undervisningssprog	Dansk
Tilmelding	Tilmelding sker via STADS-Selvbetjening indenfor annonceret tilmeldingsperiode, som du kan se på Studieadministrationens hjemmeside Når du tilmelder dig kurset, skal du være opmærksom på, om der er sammenfald i tidspunktet for kursusafholdelse og eksamen med andre kurser, du har valgt. Uddannelsesplanlægningen tager udgangspunkt i, at det er muligt at gennemføre et anbefalet studieforløb uden overlap. Men omkring valgfrie elementer og studieplaner som går ud over de anbefalede studieforløb, kan der forekomme overlap, alt efter hvilke kurser du vælger. Registration through STADS-Selvbetjening within the announced registration period, as you can see on the Studyadministration homepage. When registering for courses, please be aware of the potential conflicts between courses or exam dates on courses. The planning of course activities at Roskilde University is based on the recommended study programs which do not overlap. However, if you choose optional courses and/or study plans that goes beyond the recommended study programs, an overlap of lectures or exam dates may occur depending on which courses you choose.
Uddybende beskrivelse	Undervisning i Filosofihistorie 1600-1900 Der er i alt 10 kursusgange, hvor vi skal gennemgå og diskutere væsentlige filosofiske positioner, som opstår i perioden 1600-1900. De 10 undervisningsgange er delt op i to forløb – et i teoretisk filosofi og et i praktisk filosofi. Vi starter med forløbet om udviklingen i den teoretiske filosofi. I denne del læser vi tre klassiske positioner, nemlig den franske rationalistiske filosof Rene Descartes (1596-1650), den engelske empiristiske filosof David Hume (1711-1776) og den tyske kritiske idealistiske filosof Immanuel Kant (1724-1804). Den teoretiske filosofis udvikling i perioden hænger meget snævert sammen med udviklingen i naturvidenskaben, særligt fysik, matematik og astronomi. Dette ses tydeligt hos Descartes, der ud over at være filosof også var naturvidenskabelig forsker. Successen af hans filosofiske system var begrundet i hans naturvidenskabelige landvindinger. Ligeledes inddrager både Hume og Kant naturvidenskaben direkte i deres filosofiske overvejelser. Her er det i særdeleshed Newtons mekaniske fysik fra 1687. Udviklingen i den teoretiske filosofi danner til dels grund for de nye overvejelser over praktisk filosofi, som finder sted i perioden. Forløbet med den praktiske filosofi tager sit udgangspunkt i den engelske filosof Thomas Hobbes (1588-1679), der på baggrund af den engelske borgerkrig udviklede en teori om statsdannelse på grundlag af en social kontrakt. Ifølge Hobbes er samfundet en kunstig skabt magt, som han kalder en leviathan og kan enten have sin begrundelse i en social kontrakt eller i et magttilegnelse. Den schweiziske-franske filosof Jean-Jacques Rousseau (1712-1778) stiller sig både meget kritisk overfor Hobbes og videreudvikler i 1762 i Samfundskontrakten dennes ide om en social kontrakt. Rousseaus tanker om en retfærdig statsdannelse spiller en dannende rolle for den franske revolution. Vi læser den første franske deklaration af menneske- og borgerrettighederne fra 1789 og to kritiske vurderinger af denne. Olympe de Gouges (1748-1793) er revolutionstilhænger fra den girondistiske fløj og bliver i 1793 henrettet af jacobinerne for sit engagement i revolutionen. Hun kritiserer den oprindelige erklæring for at have udelukket kvinderne fra menneskerettighederne. Utilitarismens fader, Jeremy Bentham (1748-1832) kritiserer den franske erklæring for helt grundlæggende at have misforstået både hvad ret, hvad frihed og hvad en grundlov er. Efter disse kritikker af en politisk begivenhed går vi videre til at se på Kants moralfilosofi, som er tydeligt inspireret af Rousseaus ideer om folkesuveræniteten. I 1785 skriver Kant Grundlæggelse af sædernes metafysik, hvor han introducerer ideen om moralfilosofi som funderet i det kategoriske imperativ. Den sidste station på vejen er G. W. F. Hegel og dennes Retsfilosofi, hvor Hegel udvikler en statsteori, der bygger på en teori om sædelighed frem for udelukkende formelle principper. Hegel kritiserer Kants moralfilosofi for at mangle sædeligt indhold og det er denne diskussion, som vi ser nærmere på. Kurset er planlagt således, at der udelukkende kræves læsning af primærtekster, hvorfor primærteksterne også er det pensum, der eksamineres i. Men jeg giver forslag til sekundærtekster undervejs i kurset, som kan støtte op om læsningen af primærteksterne. Til undervisningsgangene vil der blive lagt arbejdsopgaver og

sekundærlitteratur op på moodle. Det anbefales desuden af anskaffe Karl Henrik Koch Den europæiske filosofis historie 3, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 1983 eller senere. Denne fungerer som sekundærtekst til Descartes, Hobbes, Rousseau og Hume.

Forventet arbejdsindsats
(ECTS-deklaration)

5 ECTS svarer til cirka 135 timers arbejde, der skal fordeles mellem 10 undervisningsgange a 4 lektioners varighed. Det giver cirka 100 timer til forberedelse og eksamen. Hvis man bruger 50 timer på at læse op til eksamen og skrive eksamensopgaven er der 50 timer tilbage til at forberede sig til undervisningen. Dette gøres bedst ved at dele forberedelsen op mellem læsning op til hver undervisningsgang og efterbehandling af undervisningen efter hver forelæsning. Det kunne fx se således ud: 3 timer til at læse op til undervisningen – 4 lektioners undervisning – 2 timer til at efterbehandle undervisningen ved at tale med medstuderende om teksterne og undervisningen og selv læse sine noter igennem og tilføje nye indsigter.

Pensum

Litteraturliste (heraf uddrag):

Descartes, Rene: Meditationer over den første filosofi, overs. af Niels Henningsen, Det lille Forlag, 2002

Descartes, Rene: "Forord til Filosofiens grundsætninger – Forfatterens brev til ham der har oversat bogen, hvilket her kan tjene som forord", TIDskrift vol 6, 2015.

Hegel, G.W.F.: Åndens fænomenologi, overs. af Claus Bratt Østergaard, Gyldendal, 2010

Hobbes, Thomas: Leviathan eller materie, form & magt i et almenvel civilt og kirkeligt, overs. af Claus Bratt Østergaard, Informations Forlag, 2008

Hume, David: "Resumé af A Treatise of Human Nature", i Undersøgelser. Erkendelsesteori & moralfilosofi, overs. af Claus Bratt Østergaard, Informations Forlag, 2010

Kant, Immanuel: Kritik af den rene fornuft, overs. af Claus Bratt Østergaard, Det lille Forlag, 2002

Kant, Immanuel: Grundlæggelse af sædernes metafysik, overs. af Tom Bøgeskov, Hans reitzels Forlag, 2005 Ploug, Anna Cornelia: "Filosofias historie – eller hvem vover at klippe-klistre med kanonen?", in (red. Thorup, Mikkel) Kønnets idehistorie, Baggrund, 2020

Rousseau, Jean-Jacques: Samfundskontrakten eller statsrettens principper, overs. af Mogens Chrom Jacobsen, Det lille Forlag, 2007

Wollstonecraft, Mary: Et forsvar for kvindens rettigheder, overs. af Claus Bratt Østergaard, Informations forlag, 2012

Evaluerings- og feedback
former

Der er mundtlig feedback i undervisningen og i forbindelse med den mundtlige eksamen. Underviser laver løbende evaluering med holdet i undervisningen, ligesom studerende er velkomne til at henvende sig i forhold til at evaluere undervisningen sammen med underviser.

Eksamensadministration

IKH Studieadministration (ikh-studieadministration@ruc.dk)

Aktivitetsansvarlig

Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk)

ECTS

5

Læringsudbytte/
bedømmelseskriterier

- Viden om udvalgte centrale filosofiske værker fra perioden 1600-1900.
- Viden om klassiske filosofiske positioner og argumenter.
- Viden om metodiske diskussioner vedrørende filosofihistoriske læsninger af primærtekster.
- Færdighed i at analysere filosofiske primærtekster med forståelse for deres historiske kontekst.
- Færdighed i at forklare, vurdere og formidle filosofiske argumenter.
- Færdighed i at formidle komplekse filosofiske problemstillinger mundtligt i en tidsmæssigt afgrænset situation
- Kompetence til at perspektivere filosofihistoriske tekster i forhold til hinanden samt i forhold til moderne debatter.
- Kompetence til at diskutere historiske primærtekster selvstændigt.

Overordnet indhold

Fagmodulkurset giver indblik i den europæiske filosofis historie fra 1600 til 1900 ved læsning og diskussion af udvalgte væsentlige primærtekster. Der lægges vægt på forståelse af teksterne i deres historiske kontekst samt deres interne forbindelser. Kurset formidler basal viden om filosofihistorisk metode.

Type	Obligatorisk kursus
Undervisnings- og arbejdsform	Som forberedelse til hver kursusgang læses ugens pensum og evt. tilknyttede øvelser laves. Kurset tager udgangspunkt i forelæsninger, og omfatter normalt andre undervisnings- og arbejdsformer, f.eks. opgaver, der løses i klassen, studenteroplæg, seminardiskussioner etc.
Prøveform (p1)	Individuel mundtlig prøve med forberedelse. Prøven tager sit udgangspunkt i et spørgsmål med tilhørende tekst fra pensum. Prøven foregår som en dialog. Der kan ved prøven spørges ind til hele pensum. Forberedelsestid inkl. udtrækning: 30 minutter. Eksaminationstid inkl. votering: 30 minutter. Tilladte hjælpemidler: Kursusmateriale og egne noter. Bedømmelse: 7-trinsskala. Censur: Intern medbedømmer.
Omprøveform (p1)	Samme som ordinær eksamen
Eksamenskode(r)	Eksamenskode(r) : U25075

kursusgange:

Hold: 1

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 (FILO)

tidspunkt	11-02-2021 08:15 til 11-02-2021 12:00
Underviser	Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk) Cæcilie Varslev-Pedersen (varslev@ruc.dk)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 (FILO)

tidspunkt	18-02-2021 08:15 til 18-02-2021 12:00
Underviser	Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk) Cæcilie Varslev-Pedersen (varslev@ruc.dk)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 (FILO)

tidspunkt	25-02-2021 08:15 til 25-02-2021 12:00
Underviser	Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk) Cæcilie Varslev-Pedersen (varslev@ruc.dk)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 (FILO)

tidspunkt 04-03-2021 08:15 til
04-03-2021 12:00

Underviser Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk)
Cæcilie Varslev-Pedersen (varslev@ruc.dk)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 (FILO)

tidspunkt 11-03-2021 08:15 til
11-03-2021 12:00

Underviser Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk)
Cæcilie Varslev-Pedersen (varslev@ruc.dk)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 (FILO)

tidspunkt 18-03-2021 08:15 til
18-03-2021 12:00

Underviser Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk)
Cæcilie Varslev-Pedersen (varslev@ruc.dk)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 (FILO)

tidspunkt 25-03-2021 08:15 til
25-03-2021 12:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

Underviser Cæcilie Varslev-Pedersen (varslev@ruc.dk)
Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 (FILO)

tidspunkt 08-04-2021 08:15 til
08-04-2021 12:00

Underviser Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk)
Cæcilie Varslev-Pedersen (varslev@ruc.dk)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 (FILO)

tidspunkt 15-04-2021 08:15 til
15-04-2021 12:00

Underviser Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk)
Cæcilie Varslev-Pedersen (varslev@ruc.dk)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 (FILO)

tidspunkt 22-04-2021 08:15 til
22-04-2021 12:00

Underviser Anna Cornelia Ploug (acploug@ruc.dk)
Cæcilie Varslev-Pedersen (varslev@ruc.dk)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 - Eksamen (FILO)

tidspunkt 01-06-2021 08:15 til
02-06-2021 18:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

sted 42.3-37 - workshop-lokale (13) / 42.3-39 - workshop-lokale (13)

FMK2 Filosofihistorie 1600-1900 - Reeksamen (FILO)

tidspunkt 16-08-2021 08:15 til
17-08-2021 18:00

forberedelsesnorm ikke valgt

forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt

sted 42.3-37 - workshop-lokale (13) / 42.3-39 - workshop-lokale (13)